

I. De toekenning van een aanvullende crisisuitkering in de uitkeringsverzekering voor zelfstandigen en meewerkende echtgenoten

Van toepassing vanaf 1 januari 2021 tot en met 31 maart 2021.

In het Belgisch Staatsblad van 23 september 2020 is het koninklijk besluit van 15 september 2020 houdende toekenning, ingevolge de COVID-19-pandemie, van een aanvullende crisisuitkering aan sommige arbeidsongeschikt erkende zelfstandigen en meewerkende echtgenoten gepubliceerd.

Het koninklijk besluit van 22 december 2020 tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 september 2020 houdende toekenning, ingevolge de COVID-19-pandemie, van een aanvullende crisisuitkering aan sommige arbeidsongeschikt erkende zelfstandigen en meewerkende echtgenoten (gepubliceerd in het B.S. van 29.12.2020) *verlengt de toekenning van de aanvullende crisisuitkering tot en met **31 maart 2021***.

Naar aanleiding van de bijzondere maatregel van het crisisoverbruggingsrecht wegens COVID-19 dat aan de gerechtigde zonder persoon ten laste bij een stopzetting van de activiteit als zelfstandige onder bepaalde voorwaarden een maandelijkse financiële uitkering van 1.291,69 EUR toekent, voorziet dit koninklijk besluit de toekenning van een aanvullende crisisuitkering aan

- sommige, ten vroegste vanaf 1 maart 2020, arbeidsongeschikt erkende samenwonende gezinsleden zonder gezinslast;
- de arbeidsongeschikt erkende samenwonende gezinsleden zonder gezinslast die de 'toegelaten activiteit' ten vroegste vanaf 1 maart 2020 gedurende minstens zeven opeenvolgende kalenderdagen moeten stopzetten.

Via de toekenning van de aanvullende crisisuitkering is het totale dagbedrag van het vervangingsinkomen wegens de arbeidsongeschiktheid van deze gezinsleden gelijk aan het in werkdagen omgezette maandelijkse bedrag van de financiële uitkering bedoeld in artikel 10, §1, eerste lid van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen (nl. het bedrag toegekend aan de gerechtigde zonder persoon ten laste: 49,68 EUR = 1.291,69 EUR/26).

Deze aanvullende crisisuitkering wordt toegekend voor elke dag waarvoor deze gezinsleden daadwerkelijk recht hebben op, al naargelang het geval, de primaire ongeschiktheidsuitkering of de invaliditeitsuitkering.

Dit betekent dus dat in geval van een arbeidsongeschiktheid die aanvat ten vroegste vanaf 1 maart 2020, maar die niet minstens acht dagen duurt, de betrokkene geen aanvullende crisisuitkering kan ontvangen (gelet op de toepassing van de *carentijd* in een dergelijke situatie).

1. Doelgroep

De doelgroep van de maatregel omvat twee categorieën van arbeidsongeschikt erkende gerechtigden:

1.1. **Categorie A:** de arbeidsongeschiktheid van de samenwonende gerechtigde zonder gezinslast vat ten vroegste vanaf 1 maart 2020 aan

Opdat de verzekerde aanspraak kan maken op de aanvullende crisisuitkering, dienen de volgende voorwaarden **cumulatief** te zijn vervuld:

- a) de staat van primaire arbeidsongeschiktheid van de betrokkene zoals erkend door de adviserend arts vat ten vroegste vanaf 1 maart 2020 aan.

Opmerkingen:

- o *in geval van een herval in primaire ongeschiktheid waarbij de aanvangsdatum van de initiële arbeidsongeschiktheid zich vóór 1 maart 2020 bevindt, opent de betrokkene dus geen recht op de aanvullende crisisuitkering*
- o de aanvullende crisisuitkering wordt niet langer toegekend zodra het tijdvak van invaliditeit (ten vroegste vanaf 01.03.2021) aanvat.
- b) de betrokkene heeft de hoedanigheid van gerechtigde bedoeld in artikel 3, 1° of 4° van het koninklijk besluit van 20 juli 1971.

Het gaat dus om de zelfstandigen en meewerkende echtgenoten die aan het sociaal statuut van de zelfstandigen onderworpen zijn en een recht op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen kunnen openen.

De volgende verzekerden kunnen geen aanspraak maken op de aanvullende crisisuitkering:

- o de zelfstandigen die tot de voortgezette verzekering zijn toegelaten, onder de voorwaarden gesteld krachtens de wetgeving betreffende het rust- en overlevingspensioen voor zelfstandigen
- o de zelfstandigen die het behoud van de sociale rechten in het kader van het overbruggingsrecht genieten, bedoeld in artikel 3, 2°, van de wet van 22 december 2016 houdende invoering van een overbruggingsrecht ten gunste van zelfstandigen
- o de zelfstandigen die de beroepsactiviteit volledig onderbreken en geen enkele bijdrage verschuldigd zijn wegens de uitoefening van mantelzorg.
- c) de betrokkene heeft de hoedanigheid van samenwonende gerechtigde zonder gezinslast. Hij beantwoordt met andere woorden niet aan de voorwaarden van artikel 225, artikel 226 en artikel 226*bis* van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 en ontvangt dus een primaire ongeschiktheidsuitkering van 38,10 EUR.

1.2. **Categorie B:** de samenwonende arbeidsongeschikt erkende gerechtigde zonder gezinslast, die niet tot de voormelde categorie A behoort, heeft ten vroegste vanaf 1 maart 2020 de activiteit verricht met de toelating van de adviserend arts gedurende minstens zeven opeenvolgende kalenderdagen moeten stopzetten

Opdat de verzekerde aanspraak kan maken op de aanvullende crisisuitkering, dienen de volgende voorwaarden *cumulatief* te zijn vervuld:

- a) de betrokkene heeft de activiteit verricht met de toelating van de adviserend arts op grond van artikel 23 of artikel 23*bis* van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 ten vroegste vanaf 1 maart 2020 gedurende minstens zeven opeenvolgende kalenderdagen stopgezet.

De verzekerde moet deze stopzetting (en, in voorkomend geval, de hervatting) van deze toegelaten activiteit steeds schriftelijk meedelen aan het ziekenfonds.

De precieze reden van de niet-uitoefening van de activiteit speelt geen rol (zoals een verergering van de gezondheidstoestand (al dan niet ingevolge COVID-19), een gedwongen stopzetting ingevolge de toepassing van het ministerieel besluit van 13.03.2020 en elk ander later ministerieel besluit houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, een onderbreking wegens de COVID-19-crisis (economische redenen) zonder dat dit van overheidswege verplicht is, ...).

b) de betrokkene heeft de hoedanigheid van samenwonende gerechtigde zonder gezinslast.

Hij beantwoordt met andere woorden niet aan de voorwaarden van artikel 225, artikel 226 en artikel 226*bis* van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 en ontvangt dus een primaire ongeschiktheidsuitkering van 38,10 EUR of een invaliditeitsuitkering van, al naargelang het geval, 38,10 EUR (zonder stopzetting van het bedrijf) of 42,60 EUR (met stopzetting van het bedrijf).

Opmerking: indien een verzekerde tot de categorie A behoort en de toegelaten activiteit minder dan zeven opeenvolgende kalenderdagen moet onderbreken, blijft hij aanspraak maken op de aanvullende crisisuitkering. De voorwaarde van een stopzetting van de toegelaten activiteit gedurende minstens zeven opeenvolgende kalenderdagen is in een dergelijke situatie immers niet van toepassing (vermits de betrokkene al voorafgaandelijk de stopzetting aanspraak kon maken op de aanvullende crisisuitkering).

2. Bepaling van het bedrag van de aanvullende crisisuitkering

Het dagbedrag van de aanvullende crisisuitkering wordt vastgesteld op het verschil tussen 49,68 EUR en het bedrag van de primaire ongeschiktheidsuitkering (38,10 EUR) of de invaliditeitsuitkering (38,10 EUR (zonder stopzetting van het bedrijf) of 42,60 EUR (met stopzetting van het bedrijf)) waarop de gerechtigde aanspraak kan maken.

Het dagbedrag van de aanvullende crisisuitkering is dus gelijk aan:

- 49,68 EUR - 38,10 EUR: **11,58 EUR** (voor een primair ongeschikt erkende gerechtigde of een invalide gerechtigde die de uitkering “zonder stopzetting van het bedrijf” ontvangt)
- 49,68 EUR - 42,60 EUR: **7,08 EUR** (voor een invalide gerechtigde die de uitkering “met stopzetting van het bedrijf” ontvangt).

3. Toepassing van de (anti)cumulatieregels en de verminderingsregels wegens een sanctie

3.1. Anticumulatieregeling bepaald in het koninklijk besluit van 15 september 2020 houdende toekenning, ingevolge de COVID-19-pandemie, van een aanvullende crisisuitkering aan sommige arbeidsongeschikt erkende zelfstandigen en meewerkende echtgenoten

Het koninklijk besluit van 15 september 2020 bepaalt zelf dat de aanvullende crisisuitkering niet verschuldigd is voor het tijdvak waarin de betrokkene tijdelijke werkloosheidsuitkeringen geniet na de stopzetting van de activiteit als werknemer verricht met de toelating van de adviserend arts.

3.2. (Anti)cumulatieregeling en verminderingsregeling bepaald in het koninklijk besluit van 20 juli 1971

Artikel 5 van het koninklijk besluit van 15 september 2020 bepaalt het volgende: “Voor zover er niet van wordt afgeweken door de bepalingen van dit besluit, zijn de bepalingen van titel I van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 die betrekking hebben op de uitkeringsverzekering, van toepassing op de toekenning van de aanvullende crisisuitkering bedoeld in artikel 3.”

Gelet op deze bepaling zijn bijvoorbeeld de regels die de toepassing van een sanctie bepalen of de (anti)cumulatieregels die bijvoorbeeld omschreven zijn in artikel 28 of artikel 29 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 ook integraal van toepassing op de aanvullende crisisuitkering.

Dit betekent dus dat in het kader van de retroactieve betaling van de aanvullende crisisuitkering, in voorkomend geval, een herberekening moet gebeuren rekening houdend met de cumulatieregeling die al is toegepast op het bedrag van de primaire ongeschiktheidsuitkering of de invaliditeitsuitkering.

3.2.1. TOEPASSING VAN DE SANCTIE DIE EEN VERMINDERING MET 10 % VAN HET BEDRAG VAN DE UITKERING INHOUDT WEGENS EEN LAATTIJDIGE AANGIFTE VAN DE ARBEIDSONGESCHIKTHEID (ART. 58BIS VAN HET K.B. VAN 20.07.1971)

Het bedrag van de aanvullende crisisuitkering wordt, net zoals het bedrag van de primaire ongeschiktheidsuitkering of invaliditeitsuitkering, met 10 % verminderd.

3.2.2. TOEPASSING VAN ARTIKEL 28 VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 20 JULI 1971

Indien de betrokkene wegens de toepassing van artikel 28, §1, eerste lid of §2 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 geen primaire ongeschiktheidsuitkering of invaliditeitsuitkering ontvangt, wordt de toekenning van de aanvullende crisisuitkering eveneens geweigerd.

3.2.3. TOEPASSING VAN ARTIKEL 28BIS VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 20 JULI 1971

Principe:

vervangingsinkomen dat voortvloeit uit de toegelaten activiteit bedoeld in artikel 23 of artikel 23bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971

= inkomen dat onmiddellijk voortvloeit uit de toegelaten activiteit bedoeld in artikel 23 of artikel 23bis

=> In het kader van de cumulatieregels bedoeld in artikel 28bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 worden de vervangingsinkomens die voortvloeien uit de toegelaten activiteit in aanmerking genomen als inkomsten die rechtstreeks voortvloeien uit de toegelaten activiteit.

=> Voor de overgang naar een latere cumulatiefase bedoeld in artikel 28bis van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 wordt de periode gedekt door een vervangingsinkomen in aanmerking genomen als een periode van toegelaten activiteit bedoeld in artikel 23 of artikel 23bis van het voormelde koninklijk besluit.

Het is een periode gelijkgesteld met een periode van (bezoldigde) activiteit.

Uitzondering:

De aanvullende crisisuitkering (bedoeld in art. 28bis, §5 van het K.B. van 20.07.1971¹) toegekend ingevolge de stopzetting van de activiteit gedurende minstens zeven opeenvolgende kalenderdagen ten vroegste vanaf 1 maart 2020

≠ inkomen dat onmiddellijk voortvloeit uit de toegelaten activiteit bedoeld in artikel 23 of artikel 23bis

1. Cf. het K.B. van 22.11.2020 tot wijziging van art. 28bis van het K.B. van 20.07.1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten.

=> Dit aanvullend voordeel wordt niet in aanmerking genomen in het kader van de cumulatieregels bedoeld in artikel 28*bis* van het koninklijk besluit van 20 juli 1971.

=> Dit aanvullend voordeel wordt evenmin in aanmerking genomen voor de overgang naar een latere cumulatiefase bedoeld in artikel 28*bis* van het koninklijk besluit van 20 juli 1971.

Het is geen periode gelijkgesteld met een periode van (bezoldigde) activiteit.

3.2.4. TOEPASSING VAN ARTIKEL 29 VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 20 JULI 1971

Voor de toepassing van de verschilregel bedoeld in artikel 29 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 moet de som van het bedrag van de primaire ongeschiktheidsuitkering of de invaliditeitsuitkering en het bedrag van de aanvullende crisisuitkering worden verminderd met het desbetreffende voordeel zoals *bijvoorbeeld*

- de primaire ongeschiktheidsuitkering (inclusief de aanvullende primaire ongeschiktheidsuitkering) of invaliditeitsuitkering toegekend krachtens het stelsel van de werknemers
- de vergoedingen of renten ingevolge een arbeidsongeval of beroepsziekte
- de ouderdoms-, rust- of anciënniteitspensioenen.

Voorbeeld 1:

Een verzekerde heeft een dubbele hoedanigheid (hoedanigheid van gerechtigde in het stelsel van de werknemers én in het stelsel van de zelfstandigen). Zijn gederfde loon in het kader van de tewerkstelling als werknemer bedraagt 70,0000 EUR en hij heeft de hoedanigheid van samenwonende gerechtigde zonder gezinslast.

a) *Bedrag van de arbeidsongeschiktheidsuitkering in het stelsel van de werknemers:*

- het bedrag van de primaire ongeschiktheidsuitkering is 60 % van 70,0000 EUR = **42,00 EUR**
- het bedrag van de aanvullende primaire ongeschiktheidsuitkering is (10 % van 70,0000 EUR) + 5,63 EUR = 7,00 EUR + 5,63 EUR = 12,63 EUR;
gelet op het gewaarborgde minimum van 61,22 EUR (61,22 EUR < gederfd loon van de betrokkene) is deze aanvullende primaire ongeschiktheidsuitkering gelijk aan **19,22 EUR** (= 61,22 EUR - 42,00 EUR).

b) *Bedrag van de arbeidsongeschiktheidsuitkering in het stelsel van de zelfstandigen:*

- het bedrag van de primaire ongeschiktheidsuitkering is **38,10 EUR**
- het bedrag van de aanvullende crisisuitkering is 49,68 EUR - 38,10 EUR: **11,58 EUR**.

c) *Toepassing van de verschilregel bedoeld in artikel 29, §1, 1° van het koninklijk besluit van 20 juli 1971:*

$[38,10 \text{ EUR} + 11,58 \text{ EUR}] - [42,00 \text{ EUR} + 19,22 \text{ EUR}] = 49,68 \text{ EUR} - 61,22 \text{ EUR} = < \mathbf{0 \text{ EUR}}$
De betrokkene heeft dus geen recht op een uitkering van het stelsel van de zelfstandigen.

Voorbeeld 2:

Een zelfstandige heeft de hoedanigheid van samenwonende gerechtigde zonder gezinslast en ontvangt wegens een vroeger arbeidsongeval een rente van 40 EUR per dag.

a) *Bedrag van de arbeidsongeschiktheidsuitkering:*

- het bedrag van de primaire ongeschiktheidsuitkering is **38,10 EUR**
- het bedrag van de aanvullende crisisuitkering is 49,68 EUR - 38,10 EUR: **11,58 EUR**.

b) *Toepassing van de verschilregel bedoeld in artikel 29, §1, 2° van het koninklijk besluit van 20 juli 1971:*

$$[38,10 \text{ EUR} + 11,58 \text{ EUR}] - [40,00 \text{ EUR}] = 49,68 \text{ EUR} - 40 \text{ EUR} = \mathbf{9,68 \text{ EUR.}}$$

4. Impact van de toekenning van de aanvullende crisisuitkering op de verificatie van de gezinssituatie van de arbeidsongeschikt erkende gerechtigde

Het bedrag van de aanvullende crisisuitkering (toegekend aan de met de arbeidsongeschikt erkende gerechtigde samenwonende persoon die zelf – in het stelsel van de zelfstandigen – arbeidsongeschikt is erkend) wordt niet in aanmerking genomen voor de vaststelling van de gezinssituatie.

Deze neutralisatie wordt uitdrukkelijk bepaald in artikel 225, §3, tiende lid van het koninklijk besluit van 3 juli 1996.²

5. Impact van de toekenning van de aanvullende crisisuitkering op de vaststelling van het gezinsinkomen in het kader van de dossiers ‘artikel 22’

De aanvullende crisisuitkering maakt deel uit van het bruto belastbare gezinsinkomen en moet dus in aanmerking worden genomen voor de vaststelling van het gezinsinkomen in het kader van de dossiers ‘artikel 22’.³

Er dient rekening te worden gehouden met de periode die door deze aanvullende crisisuitkeringen is gedekt.

6. Inhouding van de bedrijfsvoorheffing op de aanvullende crisisuitkering

Op de aanvullende crisisuitkering (toegekend tijdens de periode van primaire ongeschiktheid) is een **vast** percentage aan bedrijfsvoorheffing (11,11 %) verschuldigd.⁴

2. Cf. het K.B. van 12.11.2020 tot wijziging van het K.B. van 03.07.1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14.07.1994.

3. Cf. de toepassing van de verordening van 17.03.1999 tot uitvoering van art. 22, § 2, a, van de wet van 11.04.1995 tot invoering van het “handvest” van de sociaal verzekerde en de verordening van 12.02.2001 tot uitvoering van art. 22, § 2, a, van de wet van 11.04.1995 tot invoering van het “handvest” van de sociaal verzekerde.

4. Cf. het K.B. van 16.12.2020 tot wijziging van het K.B./WIB 92, op het stuk van de bedrijfsvoorheffing.

7. Einde van de toekenning van de aanvullende crisisuitkering

Rekening houdend met de huidige reglementering wordt de aanvullende crisisuitkering (bepaald in het kader van de uitkeringsverzekering voor zelfstandigen en meewerkende echtgenoten) niet langer toegekend voor de periode van arbeidsongeschiktheid die zich bevindt na 31 maart 2021.

8. Betaaldatum van de aanvullende crisisuitkering

Zoals de primaire ongeschiktheidsuitkering (en de invaliditeitsuitkering) wordt de aanvullende crisisuitkering bij de aanvang van de arbeidsongeschiktheid betaald ten laatste op het einde van de tweede maand volgend op de maand waarin de verklaring van arbeidsongeschiktheid werd toegezonden aan de adviserend arts van het ziekenfonds. Vervolgens wordt de aanvullende crisisuitkering betaald ten vroegste op de derde laatste werkdag van de maand voor de lopende maand en uiterlijk binnen de eerste vijf dagen van de maand voor de maand die voorafgaat (vgl. art. 34 van het K.B. van 20.07.1971).

Omzendbrief V.I. nr. 2021/7 – 480/12 van 6 januari 2021.